

Datum : 19 november 2024
Onderwerp : Informatie vredesoverleggen
Van : Anja Schouten - Burgemeester

Geachte leden van de raad,

Tijdens de gemeenteraadsvergadering op 4 november jl. heb ik toegezegd u te informeren over de vredesoverleggen die ik voer met afgevaardigden van religieuze- en levensovertuigende organisaties, zie bijlage 1 voor een lijst met deelnemende instellingen, alsmede organisaties die zich inzetten voor vrede en sociale cohesie. Niet elk vredesoverleg kan iedereen aanwezig zijn, maar over het algemeen bestaat er een vaste groep van 22 personen. Het eerste vredesgesprek vond plaats op 14 november 2023 en sindsdien komen we circa tweemaandelijks samen met alle leden van het vredesoverleg.

Doel bijeenkomsten

Sinds de extreem gewelddadige aanval van de Palestijnse beweging Hamas op Israël zijn de gevolgen niet alleen in het Midden-Oosten zichtbaar, maar ook voelbaar in Alkmaar. De tegenstellingen tussen gemeenschappen in onze gemeente werden zichtbaar en onderstreepten hoe belangrijk het was om vertegenwoordigers van religieuze- en levensovertuigende organisaties samen te brengen om de vrede in Alkmaar te behouden. Vandaar mijn uitnodiging naar diverse organisaties en vertegenwoordigers van gemeenschappen om te praten over vrede met als doel om 'wat daar gebeurt hier geen invloed te laten hebben' en polarisatie te voorkomen.

Onderwerpen en sfeer

Vrede nastreven en polarisatie voorkomen blijft het streven van het vredesoverleg. Ieder lid is het daar mee eens en zet zich daarvoor in. Iedere bijeenkomst polsen we hoe het met eenieder gaat en werken we aan wederzijdse uitwisseling en verbinding. Hoewel de eerste twee bijeenkomsten geladen waren en we merkten dat mensen behoefte hadden om gehoord en gezien te worden, trad er in de gesprekken in navolging daarop meer ontspanning op en ontstond er verbinding binnen de groep. De bijeenkomsten hebben een respectvol en constructief karakter. We proberen de bijeenkomst iedere keer bij een andere organisatie plaats te laten vinden. Zo zijn wij bijvoorbeeld al bij de Haci Bayram Moskee en het Apostolisch genootschap geweest. We gaan tweede helft van november naar de Synagoge.

Van vredesoverleg naar vredesmissie

De leden spraken in februari 2024 de wens uit om iets met elkaar te *doen* om de verbinding onderling sterker te maken en Alkmaarders te laten zien dat het in Alkmaar lukt in vrede te leven. Omdat we de onrust ook onder jongeren merkten, kozen we er daarom voor om jongerenwerk, sociaal cultureel werk en het onderwijs te betrekken bij de overleggen. In maart 2024 is de uitnodiging 'Een kijkje in de keuken' vanuit de leden van het vredesoverleg naar het onderwijs gestuurd om leerlingen de gelegenheid te bieden bij verschillende religieuze instellingen langs te gaan. Meerdere scholen hebben hier al gebruik van gemaakt en blijven dit structureel doen. Meerdere klassen van de Jan Arentsz hebben bijvoorbeeld op 13 en 14 november jl. de Synagoge bezocht. Om de gewenste verbinding en uitstraling te bereiken heeft op 23 mei jl. een diner plaatsgevonden waar we met elkaar uitgebreid gebrainstormd hebben over hoe we met elkaar tot actie over kunnen gaan. Hiervoor zijn een aantal wensen en voorwaarden geformuleerd die dienen als basis voor de plannen en samenwerking. Hiervoor is een aparte werkgroep gevormd waarin alle geledingen vertegenwoordigd zijn en in juni jl. is er een conceptplan tot stand gekomen.

Heilige Momenten

De leden van het vredesoverleg hebben de wens uitgesproken om zichzelf te laten zien, Alkmaarders te informeren en daarmee verdraagzaamheid en sociale cohesie te vergroten. In navolging op de brainstorm zijn hun ideeën bij elkaar gebracht en deze worden nu tot uitwerking gebracht. Het streven is eind maart 2025 het kunstprogramma 'Heilige Momenten' te presenteren. Er is gekozen voor deze titel, omdat iederéén heilige momenten kent; ook wanneer iemand niet religieus is. Middels een expositie wordt straks een intiem inkijkje gegeven in heilige momenten van Alkmaarders. Daarnaast vindt er een randprogrammering plaats dat zich baseert op verbinding, het versterken van de sociale cohesie en het tegengaan van religiehaat. Een communicatiecampagne zal de boodschap #liefdevoorAlkmaar tot uiting brengen om de vredesboodschap naar iedere Alkmaarder over te brengen.

Netwerk

Naast dat de leden van het vredesoverleg werken aan het uitdragen van hun missie, heeft het vredesoverleg er ook voor gezorgd dat er een stevig netwerk is ontstaan. Niet alleen leren meerdere leiders van onze gemeenschappen elkaars geloof, gewoonten en religie beter kennen, maar komt de groep geregeld samen om inspiratie op te doen en de verdieping op te zoeken. Zo waren zij op 22 februari 2024 met een afvaardiging aanwezig bij de Van Foreestpubliekslezing, zagen zij op 19 april 2024 dat Saïd Bensellam (een Marokkaans-Nederlandse Jongerenwerker) en Lody van de Kamp (een Joodse rabbijn) de Truus Wijsmullerprijs in ontvangst namen, en bezochten zij op 27 augustus 2024 de expositie New Dutch Views in de Grote Kerk van Alkmaar. Allemaal samenkomsten waar het gevoel van samenhang werd versterkt. Verder draagt het stevige netwerk bij aan het tegengaan van polarisatie, door het laagdrempelige contact tussen de leden van het vredesoverleg, de burgemeester en de gemeentelijke organisatie. Wanneer er maatschappelijke onrust ontstaat door een gebeurtenis in Nederland of ergens op de wereld wordt direct gezamenlijk gekeken hoe het leeft binnen de verschillende gemeenschappen in Alkmaar en wat er nodig is om de rust te bewaren. Daarbij mogen alle gevoelens en emoties er zijn en gaan we respectvol met elkaar het gesprek aan.

Bijlage 1 Lijst van de deelnemende instellingen aan het Vredesoverleg

Organisatie	Aantal vertegenwoordigers
PAX Ambassade van Vrede Alkmaar / APGEN.nl	2
Stichting Alkmaarse Synagoge	2
Liberaal Joodse Gemeente Alkmaar	2
Joodse gemeente NoordHollandNoordWest	1
Sunni Razvi Moskee	1
Moskee Bilal	2
Moskee Haci Bayram	2
Moskee Haci Bayram (jong bestuur)	2
Moskee Haci Bayram (vrouwenbestuur)	1
Haci Bektas Veli	1
ILPA	2
ART1NH	1
Brahma Kumaris	2
Flame of Hope	1
Oud katholieke Kerk	1
Predikant kapelkerk	1
Ilim ve Kultur Vakfi	1
Prizma	1